

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Igor Zgoliński

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **V. K. (poprzednio B.)**

skazanej z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 maja 2024 r.

zażalenia skaranej

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt IV KO 99/23

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Paweł Kołodziejcki Marek Siwek Igor Zgoliński

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Najwyższy, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., odmówił V. K. przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 23 lutego 2021 r., sygn. akt II AKa 75/20, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z 2 grudnia 2019 r., sygn. akt III K 30/17, którym została ona skazana, za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k. w zw. z art.

12 k.k. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wobec jego oczywistej bezzasadności.

Na to postanowienie zażalenie złożyła skazana, która podniosła, iż nowe fakty i dowody, na które powołała się we wniosku, nie były znane uprzednio orzekającym w jej sprawie Sądom, skoro ona sama dowiedziała się o prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Warszawie postępowaniu przeciwko sprawcom, jak twierdziła, o czyny jej przypisane w niniejszej sprawie, dopiero gdy była przesłuchiwana w charakterze świadka w sprawie o sygn. VIII K 62/19.

Zdaniem skarżącej, okoliczność skazania innych osób za przestępstwo jej przypisane w niniejszym postępowaniu uzasadnia wznowienie wobec niej postępowania karnego w sprawie przywłaszczenia samochodów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanej nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 (adwokata, radcę prawnego, radcę Prokuraturii Generalnej RP) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Przewidziana w tym przepisie podstawa decyzji o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zachodzi zarówno w sytuacji, w której wniosek pochodzi od strony postępowania, która sporządziła go bez zachowania wymogów z art. 545 § 2 k.p.k., kiedy żaden z podniesionych w jego treści powodów, nie może być zakwalifikowany do katalogu przesłanek z art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k., jak również wówczas, gdy wnioskująca strona nie dowiodła istnienia okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania. Ta ostatnia okoliczność miała miejsce w niniejszej sprawie.

Przypomnieć także należy, że nowe fakty i dowody (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.), na które powołała się skazana i które miałyby ujawnić się dopiero po prawomocnym zakończeniu wobec niej postępowania, powinny przede wszystkim w sposób oczywisty prowadzić do podważenia prawidłowości przyjętych dotychczas ustaleń faktycznych, czyniąc tym samym wysokie prawdopodobieństwo jej uniewinnienia po

wznowieniu postępowania albo skazania za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które w rzeczywistości została skazana. Uruchomienie tego nadzwyczajnego środka jest wszak możliwe w sytuacji wskazania konkretnych, poddających się weryfikacji faktów oraz dowodów wskazujących na wadliwość wydanego rozstrzygnięcia oraz oczywistą niesłuszność skazania. Postępowanie wznowieniowe jest bowiem postępowaniem nadzwyczajnym, szczególnym, w wyniku którego może dojść do obalenia domniemania winy wynikającego z prawomocnego wyroku skazującego. Nie można zatem utożsamiać powodów wznowieniowych z okolicznościami, które ewentualnie nawet mogłyby prowadzić do wzruszenia nieprawomocnego wyroku w trybie postępowania odwoławczego, jako skutecznie podniesione podstawy apelacyjne. Ustawodawca dla skuteczności podstaw wznowienia postępowania wymaga bowiem zdecydowanie więcej, co wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 lutego 2024 r., V KO 62/23; z 7 marca 2024 r., III KO 91/23; z 13 marca 2024 r., III KO 52/23).

Takiej rangi powodów wznowieniowych jak wyżej wskazane, prowadzących w oczywisty sposób do konkluzji o wadliwości wyroku objętego wnioskiem nie zawiera stanowisko V. K., czego nie zmieniają również argumenty podniesione w zażaleniu. Skazana zarówno we wniosku, jak i w środku odwoławczym, odwołała się do nieprawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 20 maja 2022 r. wydanego w sprawie o sygn. akt VIII K 62/19, bezpodstawnie jednak utrzymując, że skazani nim sprawcy dopuścili się również, przypisanego jej w sprawie o sygn. akt III K 30/17 przestępstwa, polegającego na przywłaszczeniu ustalonych samochodów, co miało w odczuciu V. K. przesądzić o błędności jej skazania.

Jak wynika jednak z akt wskazanego przez skazaną postępowania, które zostały dołączone na etapie postępowania odwoławczego w niniejszej sprawie, przywoływane przez nią postępowanie oraz wydane nieprawomocne orzeczenie (wyrok, k. 10454) dotyczy w rzeczywistości osób, czasookresu oraz czynów, które w żadnym wypadku nie wykazują tożsamości z czynem przypisanym skazanej w sprawie o sygn. akt III K 30/17, w której żądała ona wznowienia. V. K. występowała w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie w charakterze świadka. Natomiast brak jakiegokolwiek łączności pomiędzy tymi sprawami, wbrew jej

twierdzeniom, również w zakresie przywłaszczonych aut, czynił bezpodstawnymi wywody na temat oceny poprawności wydanych wobec niej prawomocnych wyroków w sprawie III K 30/17 (II AKa 75/20), w kontekście wydania wyroku w sprawie VIII K 62/19.

O fakcie toczącego się przez Sądem Okręgowym w Warszawie postępowania skazana nie miała sama wiedzy, ani także orzekające w jej sprawie Sądy obu instancji, gdyż V. K. pierwszy raz wspominała o nim w piśmie 18 sierpnia 2021 r., co miało miejsce już po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o sygn. II AKa 75/20 (III K 30/17). Niemniej ta nowa i nieznana uprzednio okoliczność, pozostaje bez znaczenia dla ogólnej oceny, zgodnie z którą nie przedstawiła ona obiektywnych powodów wznowienia, o jakich mowa w Rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego. Nieprawomocny wyrok, wydany w innej sprawie, wobec sprawców o zupełnie odrębne aniżeli przypisane skazanej czyny, z natury rzeczy nie stanowi mogącego mieć znaczenie w sprawie skazanej faktu i dowodu (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.), prowadzącego do wznowienia postępowania. Po pierwsze wynika to z zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego, o której mowa w art. 8 § 1 i 2 k.p.k. Po drugie natomiast, co istotne w realiach niniejszej sprawy, do wzruszenia prawomocnego wyroku nie mogą prowadzić takie nowe fakty i dowody, które w ogóle nie dotyczą osoby skazanej, a więc z natury rzeczy nie mogą doprowadzić do jej uniewinnienia albo złagodzenia podstaw jej odpowiedzialności karnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

[J.J.]

[ms]

Paweł Kołodziejski Marek Siwek Igor Zgoliński